

De weg naar de verslaving over diagnostiek en craving

Anne Van Duyse

Alumni geneeskunde

24 oktober 2018

Klassieke overzicht

- Dempende drugs

- Alcohol
- benzo's
- **GHB**
- Opiaten (Heroïne)

- **Gedragsverslaving**

- **Gokverslaving**
- **seksverslaving**
- **Gameverslaving**

- Stimulantia

- cocaïne
- Amfetamines (speed)
- MDMA (XTC)

- Hallucinogenen

- Cannabis
- **PCP**
- **ketamine**
- Paddo's
- LSD

NPS, legal highs, research chemicals, smartdrugs

Psychedelics

5'-substituted tryptamines

Related to: bufotenin

5-MeO-DMT 5-MeO-DALT
5-MeO-MIPT 5-MeO-MET
5-MeO-DIPT 5-MeO-DPT
5-MeO-AMT
5-MeO-AET

AMT
AET
MIPT
DIPT
DALT
NMT
DET
DPT

4'-substituted tryptamines

Related to: psilocin

4-AcO-DMT 4-HO-DPT
4-AcO-DET 4-HO-DALT
4-HO-MIPT 4-HO-DIPT
4-MES-DMT

NBOMe series

Related to: 2C-x series

25C-NBOMe
25I-NBOMe
25D-NBOMe

2C-x series

Related to: mescaline

2C-B 2C-D
2C-I 2C-E
2C-T-7 2C-P
2C-B-FLY

Ergolines

Related to: LSD, LSA

ALD-52
LA-SS-Az (LSZ)
PRO-LAD
ETH-LAD

Psychedelic amphetamines

Related to: 2C-x, amphetamine

DOB DOM
DOC DOET
DOI TMA-2
Bromo-dragonFLY

Cannabinoids

Functionally related to naturally occurring cannabinoids including THC

Naphthoylindoles

JWH-018 JWH-019
JWH-073 JWH-081
JWH-122 JWH-200
AM-1221
AM-2201

Benzoylindoles

AM-694
AM-1241
AM-2233
RCS-4

Cyclopropanoyl-indoles

UR-144
5F-UR-144
A-834,735
A-796,260

Naphthoylpyrroles

JWH-307
JWH-147
JWH-030

Phenylacetylindoles

JWH-250
JWH-251
JWH-203
RCS-8

WIN-55,212-2

AB-001

CP-47,497
CP-47,497, C8 homologue
CP-55,940

JWH-133
JWH-161

CB25
CB52

JWH-175

HU-210
HU-211
HU-331

O-1812

Stimulants

Cathinones

Related to: methcathinone, cathinone, amphetamine, MDMA

Mephedrone Pentedrone
Methylone Flephedrone
Butylone bk-PMMA
Benzedrone
4-MEC

Desoxypipradrol

Phenylalkyl-pyrrolidines

Related to: Pyrovalerone, Prolintane

MDPV α -PPP
 α -PVP MDPVP
 α -PBP MOPVP

Methiopropamine

Ethylphenidate

Camfetamine

Piperazines

Related to: piperazine

BZP mCPP
MBZP pFPP
DBZP MeOPP
MDBZP TFMPP

5-APB
6-APB
6-ADPB

4-methylaminorex
4-ethylaminorex

MDAI
MDAT
2-AI
5-AI

Dimethocaine

Substituted amphetamines

Related to: amphetamine, methamphetamine

4-FA 3-FMA
4-FMA PMA
3-FA PMMA

Dissociatives

Related to: ketamine, PCP

Methoxetamine
3-MeO-PCP
4-MeO-PCP
3-MeO-PCE
2-MeO-ketamine

Sedatives

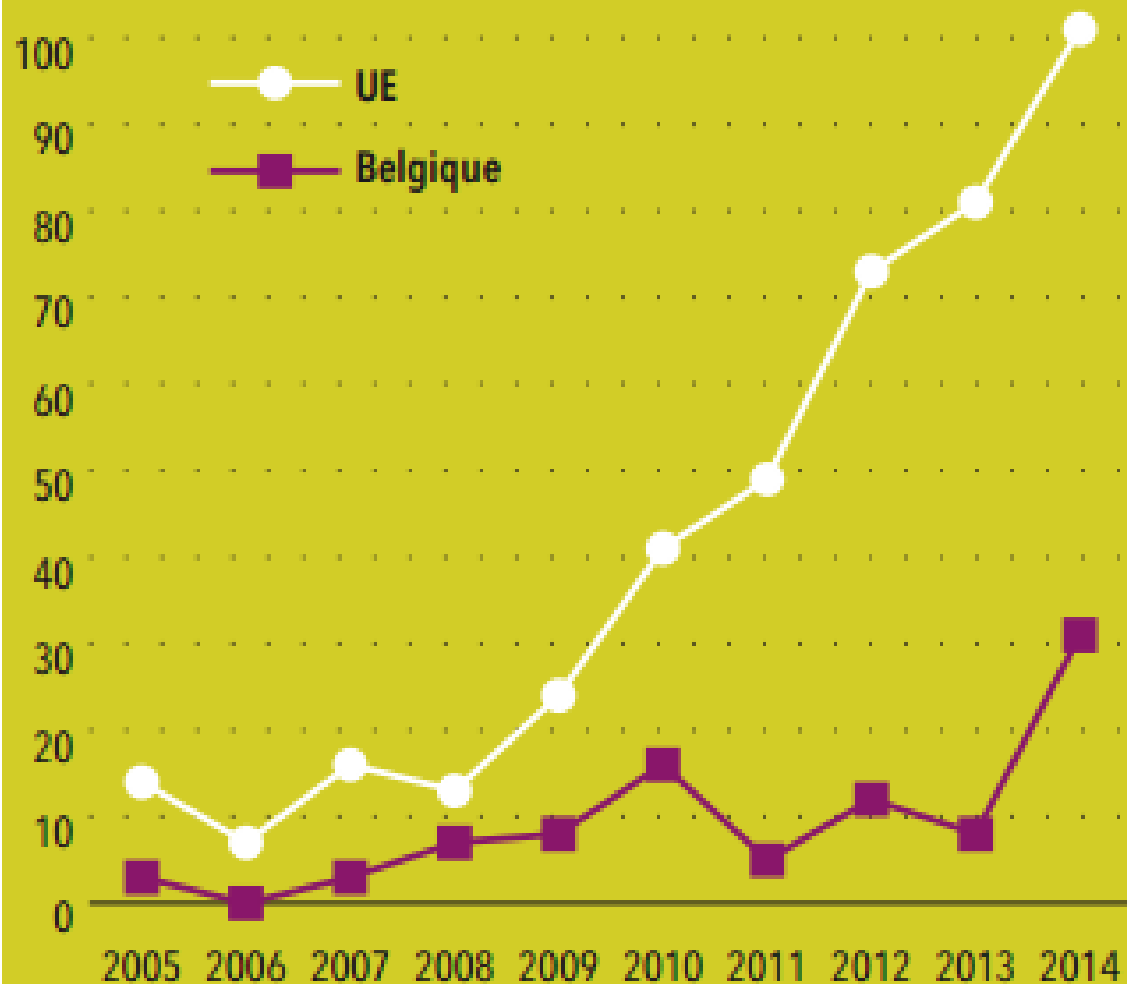
Opioids

Related to: morphine, fentanyl, heroin

α -methylfentanyl
3-methylfentanyl
MPPP
O-desmethyltramadol
7-acetoxymitragynine
Metonitazene
AH-7921

Phenazepam

NOMBRE DE NDS DÉTECTÉES EN EUROPE ET EN BELGIQUE DE 2005 À 2014

Source : BEWSD et OEDT

Middelen vermeld in de DSM V

- Alcohol
- Cafeïne
- Tabak
- Hypnoticum/anxiolyticum
- Cannabis
- Hallucinogeen (Fencyclidine)
- Inhalantium
- opioïde
- Stimulantium
 - Amfetamine of een ander
 - Cocaine
- Een onbekend middel
- gokstoornis

Alcohol

cafeïne

tabak

hypnotica

cannabis

wiet

hasj

Hallucinogenen

Paddo's
LSD

CRAZY - UK RELEASE - 03.04.06.

PCP (piperidine)

ketamine

inhalantium

Gas

Ether

oplosmiddelen

OPIATEN
Heroïne

Prescribed opioids

Stimulantia

XTC(MDMA) en speed en andere amfeta

xtc

speed

crack

cocaine

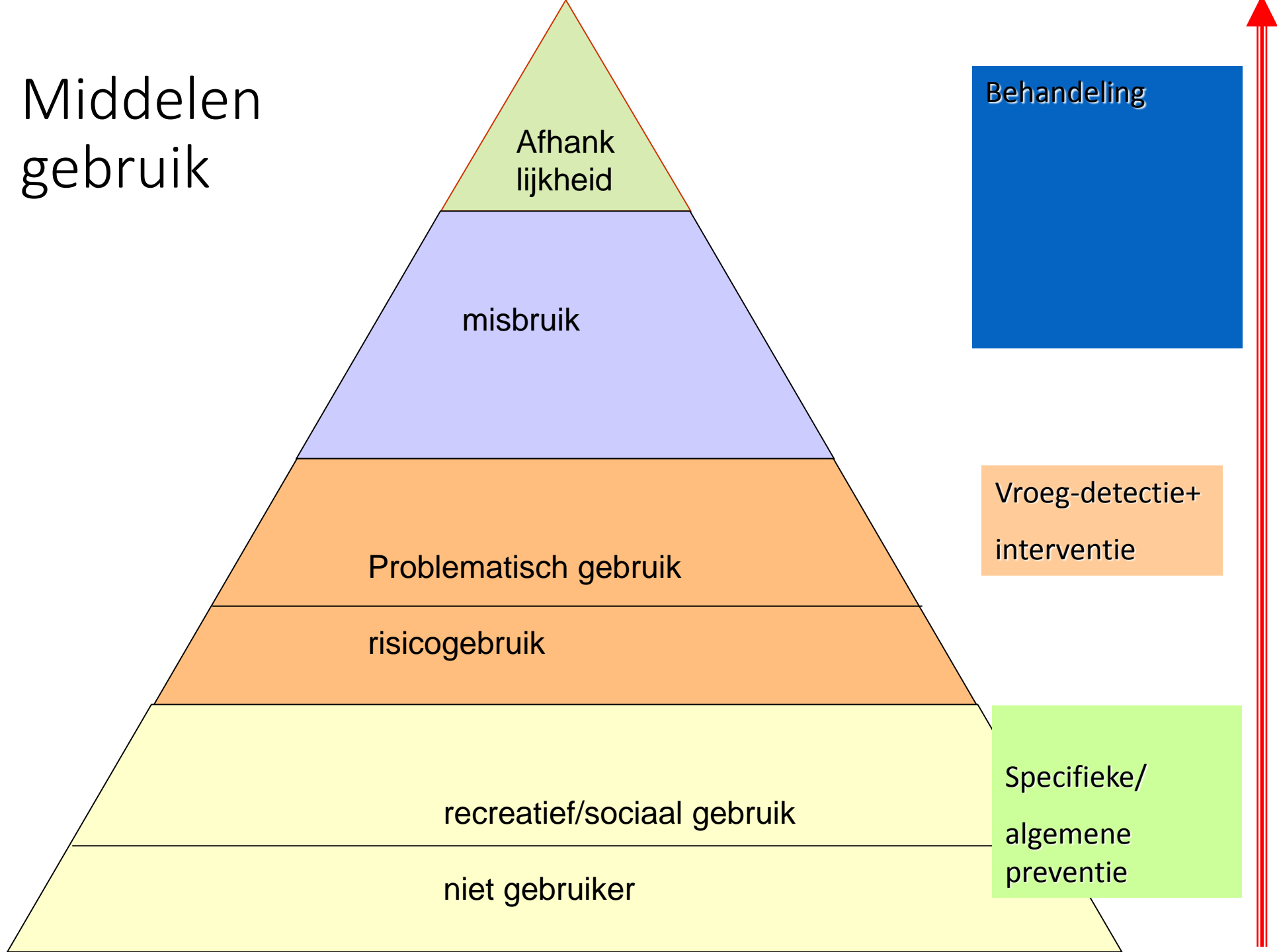

Ghb

	ESPAD(2003) - België(1)ref4			ESPAD (2015)		
	LT*	LY	LM	LT*		LM
Sigaretten roken	61		32	31		15
Alcoholische dranken	91	86	73	80		56
Dronkenschap	59	47	27			12
Binge drinken (>5 bij één gelegenheid)			50			35
Slaap- of kalmeringsmiddelen (zonder voorschrift)	9			6		
Anabole steroïden	1			0		
Snuifmiddelen	7	4	2	3		1
Minstens één illegaal middel	33			18		
Cannabis	32	27	17	17		8
Amfetamines	2	1	1	2		
LSD of andere hallucinogenen	3	2	1	2		
Crack	2	1	1	1		
Cocaïne	3	1	1	3		
Heroïne	1	1	0	1		
XTC	4	3	1	3		
Paddo's	5	3	1			
GHB	0	0	0	1		

Middelen
gebruik

Afhankelijkheid

Behandeling

misbruik

Vroeg-detectie+
interventie

Problematisch gebruik

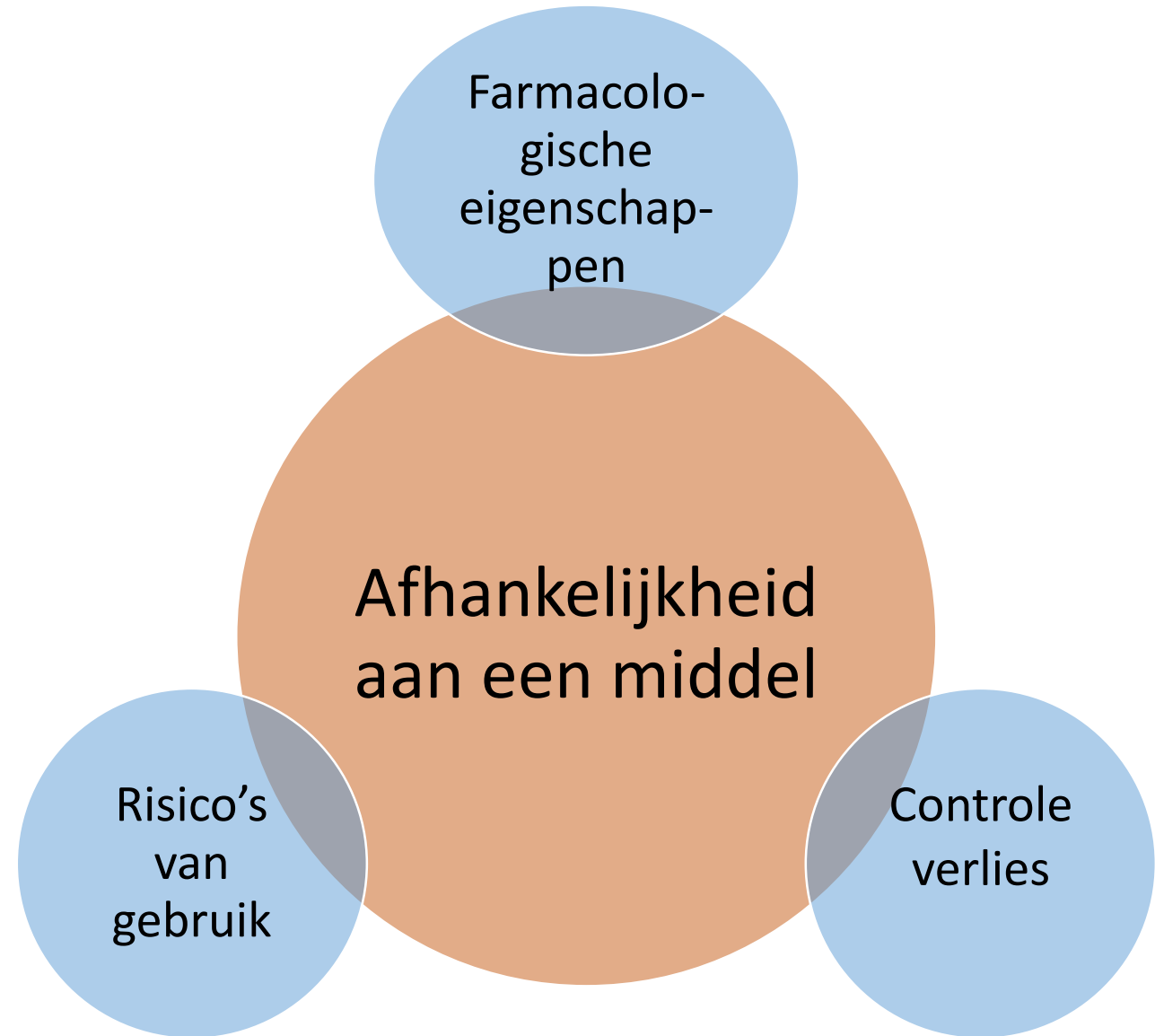
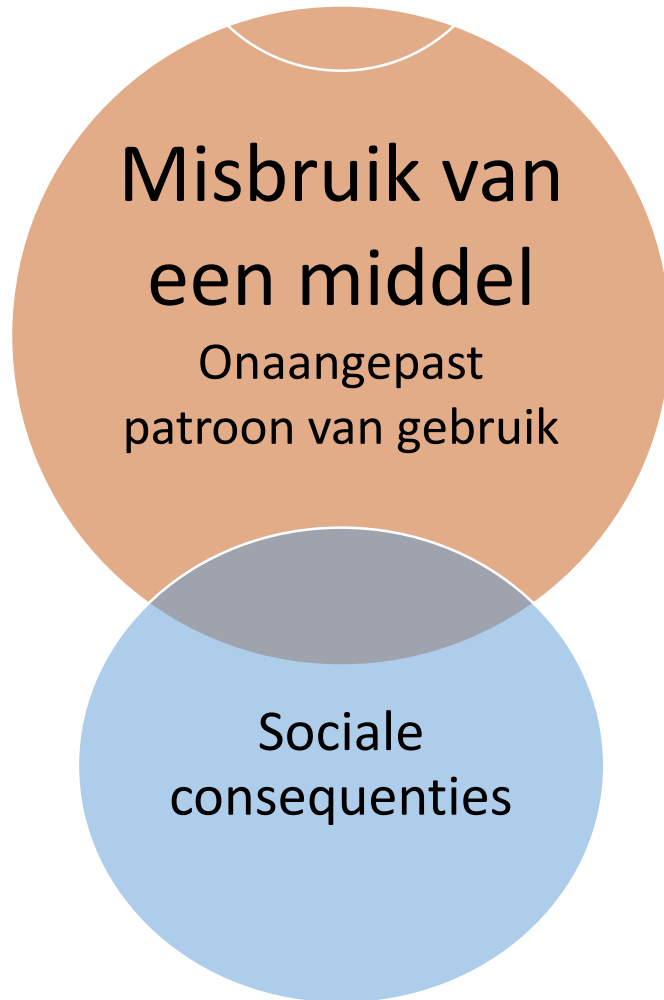
risicogebruik

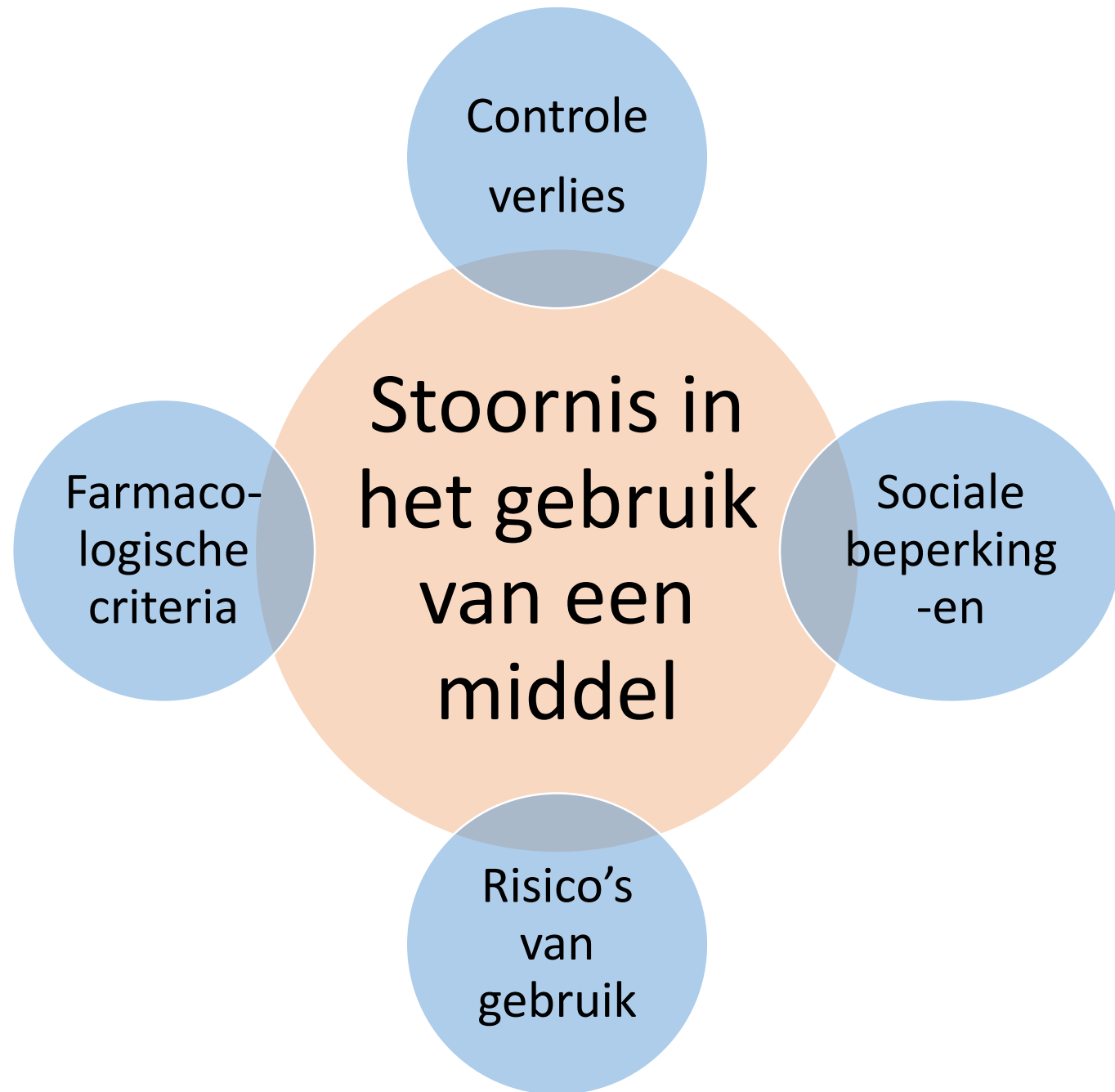
Specifieke/
algemene
preventie

recreatief/sociaal gebruik

niet gebruiker

DSM IV terminologie

DSM V terminologie

Stoornis in het gebruik van een middel

Een problematisch patroon van middelgebruik
Minstens 2 kenmerken

significante beperking of lijdensdruk
binnen een periode van 1 jaar optredend

- **Controleverlies**
 - 1. gebruik in grotere hoeveelheden en langer dan de bedoeling was
 - 2. persisterende wens of vergeefse pogingen om gebruik te minderen
 - 3. veel tijd besteden om aan het middel te geraken, om het te gebruiken of effecten van gebruik te herstellen
 - 4. hunkering , een sterk wens of drang tot gebruik
- **Sociale beperkingen**
 - 5. het niet nakomen van belangrijke verplichtingen (thuis, school of werk) tgv het herhaaldelijk gebruik
 - 6. terugkerende sociale of interpersoonlijke problemen tgv het herhaaldelijk gebruik
 - 7. opgeven van belangrijke sociale, professionele of vrijetijdsactiviteiten vanwege het herhaaldelijk gebruik

Stoornis in het gebruik van een middel

Een problematisch patroon van middelgebruik
Minstens 2 kenmerken

significante beperking of lijdensdruk
binnen een periode van 1 jaar optredend

- Risicogebruik
 - 8. continueren van gebruik in situaties die fysiek gevaar opleveren
 - 9. continueren van gebruik ondanks de kennis dat dit gezondheidsproblemen veroorzaakt of verergert
- Farmacologische criteria
 - 10. tolerantie
 - a. behoefte aan duidelijk toenemende hoeveelheid van het middel om hetzelfde gewenste effect te bereiken
 - b. duidelijk verminderd effect bij voortgezet gebruik van dezelfde hoeveelheid van het middel
 - 11. onttrekkingssymptomen
 - a. typische ontwenningssymptomen , beschreven bij het middel
 - b. gebruik van het middel om de ontwenningssymptomen te voorkomen of te verlichten

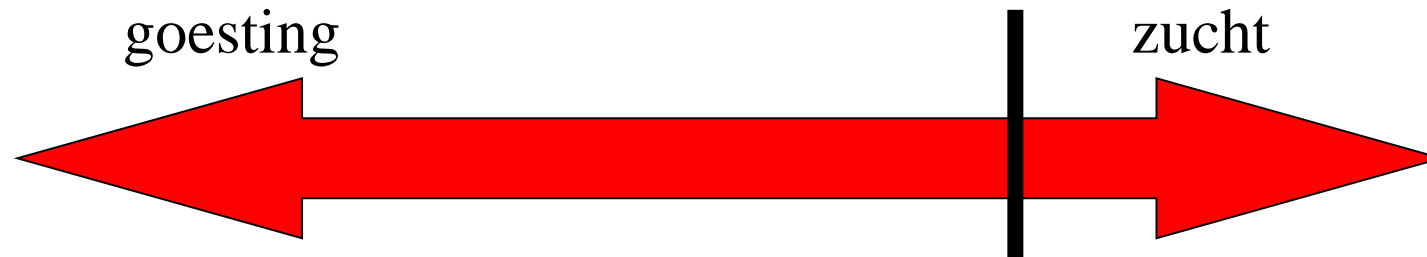
- Ernst speciëren :
 - Licht
 - Matig
 - Ernstig
- Igv remissie specificeer :
 - Vroege
 - Langdurige
 - In een gereguleerde omgeving
- registreer het product amfetamines, anabole steroïden, ketamine ,
- Verslaving is weggelaten -> stigmatisatie

Craving: tussen drang en dwang

- definitie craving (zucht) def benjamin Rush
 - een oncontroleerbare, overweldigende, onweerstaanbare drang om de drug te gebruiken

Verlangen naar de beloning is een zucht, drang geworden
Controlefunctie hierover is weggevallen

- diverse invalshoeken bij craving:
 - lichamelijke, cognitieve, psychologische, ...
- een continuüm in het vermogen om intens te verlangen

Craving is complex

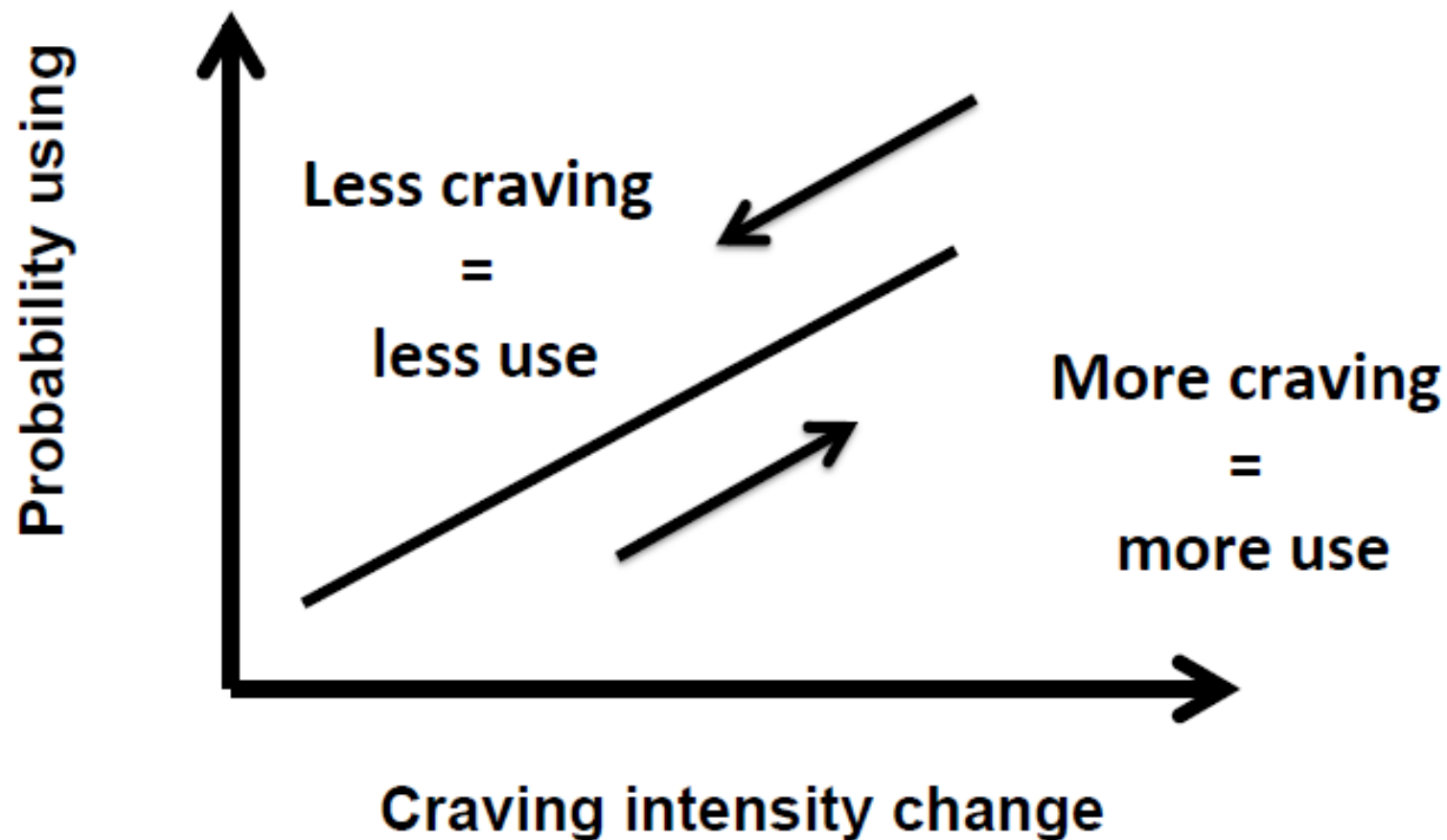
Craving is ...

- Subjective experience
- A desire, or urge
- Focused
- Overwhelming
- Fluctuates
- Unwanted
- Physical expression
- Emotional expression

Craving is not ...

- Withdrawal
- Intoxication
- Depression
- Anxiety
- Delusion
- Motivation

The Craving - Use relation is Dose variation - Response intensity

Alcohol : regulatiemechanisme van negatieve affecten

- **Welke soorten emoties?**

- **Aanvankelijk gefocust op een specifieke emotie**

- Bijv ifv angstregulatie bij een sociale fobie

- **Vervolgens voor andersoortige emoties**

-> emoties ifv stressvolle situaties

die voor het individu als bedreigend worden ervaren

sterke correlatie tussen craving en psychopathologie

- **Depressie** en craving (mannen > vrouwen)
- **Angst** en craving (vrouwen > mannen)

Addiction
craving

Psychiatric disorders
symptoms

Medical condition
pain

Context
family
culture
society
school / work

craving

Drug use

toxicity
intoxication
withdrawal

problems
• for the user
• for an observer

induced psychiatric symptoms

Fatseas 2014
Fatseas, Serre 2016
Auriacombe 2017

DSM V Stoornissen door een middel

- Intoxicatie door een middel
 - tgv recente inname het optreden van een omkeerbaar syndroom waarvan de symptomen zijn toe te schrijven aan de effecten van het middel op het CNS
- Onttrekkingssyndromen
- Psychische stoornissen door gebruik van een middel
 - Neurologische stoornissen

	alcohol	Cannabis	Opioïde	Hypnoticum/ anxiolyticum	Stimulan- tium	tabak	Hallucinogeen / fencyclidine	Inhalan- tium
intoxicatie	✓	✓	✓	✓	✓		✓	✓
Zonder stoornis in gebruik	✓	✓	✓	✓	✓		✓	✓
Met stoornis in gebruik - Licht/ - Matig-ernstig	✓	✓	✓	✓	✓		✓	✓
Perceptie stoornis : Zonder of met		✓	✓		✓		✓	
onttrekkings Syndroom	✓	✓	✓	✓	✓	✓		
Zonder of met perceptie ST.	✓		✓	✓	✓			
Persisterende perceptiestoornis							✓	
Ongespecificeerde gerelateerde St.	✓	✓	✓	✓	✓		✓	✓

Afhankelijkheid

ontwenning en tolerantie

- Producten met uitgesproken lichamelijke afhankelijkheid
 - Alcohol, benzodiazepines, Opiaten
 - GHB, ketamine
- Producten zonder uitgesproken lichamelijke afhankelijkheid
 - Amfetamine, cocaïne, LSD, XTC, Paddo's
- Producten met variabele lichamelijke afhankelijkheid
 - Nicotine, cannabis